

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 48.

Utgitt 24 juli.

1920

Midlertidig lov

om forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn
og leilendinger.

23 juli.
Nr. 1.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 13 juli 1920 sålydende:

Husmenn, bygselmenn og leilendinger skal, uansett om leieforholdet ifølge opsigelse fra eierens side eller ifølge leieavtalen skulde ha ophørt før faredag 1922, dog ha rett til å fortsette bruken av leiebruket inntil nevnte faredag. Den samme rett har også dødsboets vedkommende, hvor leieforholdet opphører ved dødsfall.

Leievilkårene skal være de samme som før, dog kan grunneieren, hvis han finner, at avgiften er for lavt satt, fordre dette spørsmål avgjort ved et skjønn, avgitt under lensmannens bestyrelse av tre menn. Omkostningene ved dette skjønn bæres av grunneieren, hvis avgiften ikke forhøies, og av den annen part, hvis forhøielse finner sted. Forøvrig finner reglene i lov om veivesenet av 21 juni 1912 kap. VII tilsvarende anvendelse, så langt de passer, såvel for underskjønn som i tilfelle for overskjønn.

Bestemmelsen om, at leieforhold ikke skal opphøre før faredag 1922, gjelder dog ikke, hvor det ved endelig dom er avgjort, at leieren har forbrutt sin leierett. Likeledes kan vedkommende departement efter andragende fra eieren, og efterat leieren har hatt anledning til å uttale sig, gi tillatelse til, at forholdet opphører før, hvor dette av særlige grunner finnes rimelig.

I tvisttilfelle avgjøres det av åstedesforlikskommisjonen med

23 juli. endelig virkning, hvem der skal anses som husmann, byggsel-
Nr. 1. mann eller leilending i forhold til denne lov.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 23 juli 1920.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

N. F. Leganger.
kst.

23 juli.
Nr. 2.

Lov

inneholdende forandring i lov om jordmødre av 19 desember 1898, jfr. lov av 22 juni 1917.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 13 juli 1920 sålydende:

I.

§ 8 i lov om jordmødre av 19 desember 1898, jfr. lov av 22 juni 1917, skal lyde således:

§ 8. En distriktsjordmors årlige lønn skal være minst kr. 900,00. Hertil kommer fire alderstillegg hvert på kr. 50,00 efter henholdsvis 3, 6, 9 og 12 års tjeneste.

Denne lønn utredes med $\frac{1}{2}$ av statskassen, $\frac{1}{4}$ av fylkeskassen og $\frac{1}{4}$ av vedkommende herredskasse eller herredskasser.

En distriktsjordmor i Troms og Finnmark fylker tilkommer enn videre kr. 200,00 årlig av statskassen.

Dersom en distriktsjordmor har beklædd en bestilling i et kalenderår uten å være tilkalt til minst 20 barselkvinner, tilkommer der hende en godtgjørelse av kr. 100,00, der utredes på samme måte som lønnen.

Såfremt jordmoren er tillagt naturalydelse, kan distriktets andel av lønnen av fylkestinget tillates nedsatt med en sum, der ikke overstiger naturalydelsenes verdi.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

23 juli.
Nr. 2.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 23 juli 1920.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

N. F. Leganger.
kst.

Midlertidig lov

om arbeiderutvalg i industrielle bedrifter m. v.

23 juli.
Nr. 3.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 22 juli 1920 sålydende:

§ 1.

Bedrifter, som går inn under loven.

Denne lov gjelder for private og offentlige bedrifter, som bruker leiet arbeidskraft og regelmessig året igjennem beskjeftiger minst 50 arbeidere, såfremt bedriften enten

a) går inn under lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 (§ 1), jfr. lov av 11 juli 1919, eller

b) har til formål drift av jernbane, sporvei, telegraf eller telefon.

Kongen kan gjøre loven gjeldende også for andre bedrifter, som bruker leiet arbeidskraft og regelmessig året igjennem beskjeftiger minst 50 arbeidere.

Tvist, om loven i det enkelte tilfelle gjelder for en bedrift, avgjøres av Arbeidsrådet.

§ 2.

Hvad der forstås ved arbeider.

Ved arbeider forstås i denne lov en av arbeidsgiveren eller nogen på hans vegne ansatt person over 18 år, som utfører løn-

23 juli. net arbeide i bedriftens tjeneste, dog ikke bestyrer, disponent
 Nr. 3. eller andre overordnede og heller ikke lærlinger, bud, kontorpersonale eller formenn, som vesentlig fører tilsyn eller har fast måneds- eller årslønn.

Twist, om en i bedriften ansatt person skal regnes for arbeider, avgjøres av Arbeidsrådet.

§ 3.

Arbeiderutvalgs opprettelse og sammensetting.

Ved enhver bedrift, som går inn under denne lov, skal der opprettes arbeiderutvalg, hvis det kreves av $\frac{1}{4}$ av bedriftens arbeidere.

Utvalgets medlemmer — som ikke må være færre enn 2 og ikke fler enn 10 — velges, tillikemed et passende antall varamenn, blandt bedriftens arbeidere over 21 år, såvidt mulig sådanne, som har arbeidet i den de siste to år.

Stemmeberettigede ved valget er alle bedriftens arbeidere (§ 2).

Valget gjelder for ett år (kalenderåret). Utfyllningsvalg foretas i årets løp, hvis utvalget finner det nødvendig på grunn av avgang.

De valgte er pliktige til å motta valget. Dog kan den, som har fungert som medlem de to siste år, undslå sig for gjenvalg.

§ 4.

Fremgangsmåten ved valget av arbeiderutvalgets medlemmer.

Det almindelige valg for hvert kalenderår foretas såvidt mulig i slutningen av det foregående år.

Såvel ved de almindelige valg som ved utfyllningsvalg ledes valghandlingen av et valgstyre, bestående av arbeidsgiveren eller en representant for ham (jfr. § 6, annet og tredje punktum) og to medlemmer av det fungerende utvalg, opnevnt av dette. Ved første valg innen bedriften tilkaller arbeidsgiveren to av arbeidernes tillitsmenn.

Valgstyret berammer valget, efter å ha prøvet om der er fremsatt lovlig krav efter § 3, første ledd. Valget kunngjøres ved opslag på arbeidsstedet med minst 8 dages varsel. Arbeidsgiveren plikter å stille lokale til disposisjon.

Ved begynnelsen av valghandlingen eller i berammet særskilt møte avgjør de stemmeberettigede, hvor mange medlemmer og varamenn utvalget skal ha. Det kan også vedtas, at de enkelte grupper innen bedriften skal velge hver sine representanter i utvalget.

Klager over valgstyrets avgjørelser kan innankes for Arbeidsrådet innen 8 dager etter valget. 23 juli.
Nr. 3.

Så snart valg er foretatt, skal valgstyret sende melding til det stedlige fabrikktilsyn om, at arbeiderutvalg er opprettet i bedriften.

§ 5.

Arbeiderutvalgets gjøremål.

Arbeiderutvalget har å drøfte og uttale sig om bedriftens anliggender, forsåvidt det gjelder:

1. Større forandringer i driften, forsåvidt forandringene berører arbeidsforholdene.
2. Spørsmål om almindelige lønnsbestemmelser, faste akkordtariffer, arbeidstid, overtidsarbeide, arbeidsordning ved innskrenket drift, ferie og andre arbeidsvilkår, medmindre enighet er opnådd ved direkte forhandling mellem arbeidsgiveren eller hans representant og vedkommende arbeidere.
3. Arbeidsreglementer og tillegg til eller forandringer i sådanne.
4. Spørsmål om opprettelse eller bestyrelse av velferdsinnretninger til beste for arbeiderne, såsom syke- og begravelleskasser, understøttelseskasser, sparekasser, arbeiderboliger o. lign.

Arbeidsgiveren skal, forinnan han tar sin beslutning i de under nr. 1—4 nevnte saker, forelegge dem for utvalget og rådføre sig med dette. Har der på grunn av tvingende omstendigheter undtagelsesvis ikke vært anledning dertil, skal han snarest mulig gjøre utvalget bekjent med avgjørelsen og grunnene til denne.

Utvalget er berettiget til, og efter begjæring av nogen av de interesserte forpliktet til, å ta op til forhandling og søke å bilegge tvistigheter, hvori nogen arbeider er part, vedrørende arbeidsforhold i bedriften eller angående foretatt avskjedigelse eller opsigelse av arbeider.

Utvalget er pliktig til å avgi uttalelse om arbeidsforhold i bedriften, når det kreves av offentlig myndighet.

Arbeiderutvalg efter denne lov trer i de tilfelle, som omhandles i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 § 41, jfr. § 44, i stedet for den der anordnede arbeiderrepresentasjon.

Tvist mellem arbeidsgiveren og arbeiderutvalget, om et spørsmål henhører under utvalget efter bestemmelsene i denne paragraf, nr. 1—4, avgjøres med bindende virkning av Kongen eller den, han bemyndiger.

23 juli.
Nr. 3.

§ 6.

Forhandlinger mellem arbejdsgiveren og arbeiderutvalget.

Arbeiderutvalget skal gis adgang til muntlig forhandling med arbejdsgiveren (bedriftens innehaver), når utvalget begjærer det i anledning av nogen av de i § 5 omhandlede saker og tvistigheter. Er der flere innehavere, eller tilhører bedriften et aksjeselskap, samvirkelag, en forening, stat, fylke eller kommune, er det nok, at en av innehaverne eller ett medlem av styret deltar i forhandlingen. Arbeidsgiveren kan også la sig representere av bestyrer eller disponent.

§ 7.

Arbeiderutvalgets forretningsorden.

Arbeiderutvalget velger innen sin midte en formann og, hvis det finnes påkrevet, tillike en sekretær.

Tiden for forhandlinger med arbeidsgiveren bestemmes av denne. Ellers berammes utvalgets møter av formannen, til sådant sted og tid, at det ikke forstyrrer arbeidets vanlige gang ved bedriften. Medlemmene underrettes, såvidt mulig, på forhånd om de saker, som foreligger til behandling.

Arbeidsgiveren plikter å stille lokale til disposisjon for møtene.

Holdes møte efter hans bestemmelse i den almindelige arbeidstid, må der ikke skje avkortning i arbeidernes lønn for deres fravær fra arbeidet i den anledning.

§ 8.

Beskyttelse for arbeiderutvalgets medlemmer.

Arbeiderutvalgets medlemmer må ikke avskjediges eller oppsis fra sitt arbeide i bedriften, medmindre saklige grunner herfor er tilstede.

§ 9.

Medlemmenes taushetsplikt.

Arbeiderutvalgets medlemmer er såvel under sin funksjonstid som senere forpliktet til å bevare taushet om de drifts- og forretningsforhold, som de måtte bli kjent med under sin virksomhet i utvalget, og til å avholde sig fra efterligning av de av en bedrift hemmeligholdte innretninger og fremgangsmåter, som derunder er kommet til deres kunnskap.

§ 10.

Reglementariske forskrifter.

23 juli.
Nr. 3.

Kongen eller den, han bemyndiger, kan gi nærmere forskrifter om fremgangsmåten ved valget på medlemmer av arbeiderutvalg og om utvalgets forretningsorden.

§ 11.

Lovbestemmelsenes ufravikelighet.

De bestemmelser, som er gitt i eller med hjemmel av denne lov, kan ikke retsgyldig fravikes ved overenskomst mellom en bedrift og dens arbeidere.

§ 12.

Lovens ikraftttreden og forhold til tjenestemannsloven.

Denne lov trer i kraft straks.

Loven kommer ikke til anvendelse i arbeidsforhold, som går inn under lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, såfremt tjenestemannsutvalg opprettes efter sistnevnte lovs kapitel 3.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 23 juli 1920.

Haakon.

(L. S.).

Otto B. Halvorsen.

N. F. Leganger.
kst.

Kongelig resolusjon

23 juli.

av 23 juli.

Lov av 16 juli 1920 om forandringer i lov om postvesenet av 12 mai 1888 med tilleggslover trer i kraft fra 1 september 1920.

23 juli.

Kongelig resolusjon

av 23 juli.

I medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at spilljakttiden om våren for tiur og orrhane (fra og med 15 mai til og med 31 mai) flyttes til tiden fra og med 10 mai til og med 24 mai i herredene Ringsaker, Furnes, Vang, Løten, Rome-dal, Stange, Nes, Våler, Åsnes, Hof, Grue, Brandval, Vinger, Eidskog, Sør-Odal og Nord-Odal, Hedmark fylke.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1924.

23 juli.

Kongelig resolusjon

av 23 juli.

I medhold av § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det ved kongelig resolusjon av 6 oktober 1916, jfr. skrivelse av 7 mai 1918, utferdigede midlertidige utførselsforbud for kondensert melk, settes ut av kraft, forsåvidt angår usukret kondensert melk, tørrmelk og sterilisert melk og fløte.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

 Utgiver: Byråchef Young.

 Grøndahl & Søn boktrykkeri. Kristiania.